

sagt, at der var en saadan Tilbøielighed hos enkelte Medlemmer af Rigsdagen, havde det været et mere ubestemt Udtryk, men naar han her nævner Rigsdagen, maa han mene begge Thing hvert for sig. Jeg maa fuldstændigt afvise denne Ytring af det ærede Medlem; jeg vil stille min Paastand overfor hans, og den vil være ligesaa berettiget som hans. Jeg siger, at der er en Tilbøielighed hos Rigsdagen — dette Ord taget i samme Forstand, hvori han brugte det, — til at stille Sagen saaledes, at den dømmende Myndighed kan gjøre Overgreb paa Lovgivningsmagtens Gebeet. Det er i alle Maader ligesaa berettiget at sige det Ene som det Andet, og det kan kun frembringe Modsigelse, naar et Medlem og paa en saa afgjørende Maade tillægger Rigsdagen en saadan Bestræbelse. Det ærede Medlem sagde ogsaa, at der var en lignende Tilbøielighed hos Rigsdagen til at gjøre Overgreb paa Administrationens Gebeet, og at dette viste sig ved den foreliggende Lov, men nu har den ærede Forslagsstiller selv sagt, at han vilde henstille, hvorvidt Thinget vilde beholde de omtvistede Bestemmelser eller ikke, og altsaa har ikke engang Forslagsstilleren af dette Lovforslag vist Tilbøielighed til at ville gjøre saadanne Overgreb. Selv om imidlertid saa var, vilde der være langt derfra til, at det ved denne Lov viste sig, at Rigsdagen har en Tilbøielighed til at gjøre Overgreb paa Administrationens Gebeet, og jeg kan virkelig ikke forstaae, hvorledes en saa skarp Tænker, som det ærede Medlem er, kan see et saadant Beviis deri, at dette Lovforslag er til første Behandling, hvorunder Flere netop have udtalt sig om, at de omhandlede Punkter burde gaae ud, hvad den ærede Forslagsstiller selv har sagt, at de meget godt kunde. Jeg vil bede det ærede Medlem om at læse en Lov, som jeg her har liggende for mig, af 1ste Marts 1854, om Ordningen af Skole- og Underviisningsvæsenet paa Færøerne, hvori han vil finde enkelte ligesaa smaa-lige Bestemmelser om Underviisningsgjenstandene o. s. v. som de, der findes her. Det undrer mig, at det ærede Medlem ikke fremhævede denne Lov og sagde, at den viste, at der var en Tilbøielighed hos Rigsdagen til at gjøre Overgreb. Deri var der dog nogen Mening

ved en Henviisning til dette Lovforslag, at ville bevise, at der skulde være en Tilbøielighed hos Rigsdagen til at gjøre Overgreb. Nei, det ærede Medlem stiller sig, som sagt, noget paa det hovmestererende Gebeet, og han sagde saaledes ogsaa, da der var Tale om en mathematisk Underviisning: Dersom de Herrer blot forstode sig derpaa. Ja, det er en Udtalelse, som det ærede Medlem fra sit Standpunkt kan fremsøre; han kan mene, at det Kjendskab, vi Andre have dertil, er for saare Lidet at regne mod hans, men dersom hvert enkelt Medlem ved de Sager, hvori han er hjemme, og hvormed han færdes hver Dag, vilde, naar det ærede Medlem eller Andre talte derom, sige: Ja, naar de ærede Medlemmer blot forstode sig lidt derpaa, vilde de ikke sige noget Saadant, vilde det ærede Medlem ikke synes derom. Fordi man tilfældigt selv er Mester i en Kunst, maa man ikke udfaste en saadan haanlig Ytring som den: Dersom de Andre blot forstode sig lidt derpaa. En lignende Ytring var det, naar det ærede Medlem sagde, at Ingen af de ærede Talere, Ministeren indbefattet, rigtigt havde seet, fra hvilken Side dette Lovforslag skulde betragtes; det var ene og alene det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Sleen), som havde seet det. Ja, det ærede Medlem har store Kundskaber og stor Indsigt, og han sætter dem ikke under en Skjeppe; han veed, hvad han duer til, og derfor er det, han fremsører saadanne Ytringer overfor Thinget.

Naar jeg nu vender mig til den Sag, som her foreligger, er det naturligt, at jeg ikke kan dømme om dette Slags Examinex, men jeg troer at kunne dømme om Spørgsmaalet i dets Almindelighed, thi jeg kender fuldstændigt en andet Slags Examinex. Vi have jo her haft Laugsvæsen, og deri er jeg opdragen. Enhver, der vilde ernære sig ved et Haandværk, maatte gjøre Prøvestykke eller Mestertykke, og det Ene er jo i Virkeligheden ligesaaabel Laugsvæsen som det Andet. Enhver Laugsmester havde store Tænker om den ophøiede Stilling, de, der vare i Raugene, indtog over dem, der vare udenfor, hvilke man kaldte Juffer; Enhver, der ikke var Laugsmester, var en Juffer. Naar der i de smaa Byer skulde gjøres Mestertykke, og Ved-